

virgostris ἐκάλεσαν σήμερον ἀλογατάκι ἐξ ἧς παρατηρήσεως καὶ οἱ ἀρχαῖοι εἶπον αὐτὸν ἱππίδιον. Ἡ ἀναλογία δ' αὕτη δημῶδους καὶ παλαιοῦ ὀνόματος εἶναι πολλάκις πράγμων σπουδαιότατος, ὁ μοναδικὸς δ' ἐνίοτε, πρὸς τὸν καθορισμὸν τῷ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων δηλούμενου πράγματος.

Ἐνίοτε δ' ὁμως ἰδιότης γνωστὴ καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους, ἔδωκε μόνον ὄνομα δημῶδες, οἷον τὸ φυτὸν ἱππουρίς (equisitum) ἔχον μὲν καυλὸν «ἀγόμενον ἐπὶ τὸ ἄκρον λεπτότερον (1)» ὀνομάσθη κοντυλόχορτο, «τὰ δὲ ἄκρα διηρημένα» πολυκόμμι, καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων τριχῶδεις φυλλάδας, πολυτρίχι. Ἐννοεῖται δ' ὅτι ὀνόματά τινα τοιαῦτα δημῶδη, καὶ δὴ τὰ ἀρχαιοφανῆ, ὑπῆρχον πιθανῶς καὶ παρ' ἀρχαίους, μὴ παραδοθέντα, οἷον ἡ ὀνομασία ἀγκληδόνα τοῦ βατράχου *Rana viridis*, προελθοῦσα ἐκ τῆς κελαδούσης (ὅταν ἐπίκηται βροχή) φωνῆς τοῦ ζῶου, εἶχε πιθανῶς ἀντίστοιχον ἀρχαίαν, τήν: ἐγκέλαδος.

Κατὰ ταῦτα, τὴν ἐρμηνεῖαν ὀνόματος δημῶδους νεωτέρου, μὴ προερχομένου ἐκ τύπου παλαιοῦ, δυνάμεθα πολλάκις νὰ εἰκάζωμεν ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ πράγματος ὑπὸ ἀρχαίου συγγραφέως. Αἱ ἰδιότητες, ἀφ' ὧν ὀμαῖται ὁ λαὸς εἰς τὴν ὀνομάτισιν φυτῶν ἰδίως καὶ ὀρυκτῶν καὶ ζῶων, εἶναι συνήθως, ὡς εἶδομεν, γνωσταὶ ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐμπειρίας.

Σκουλταρᾶς

Περὶ τοῦ φυτοῦ *Dipsacus Fullonum*, τοῦ διψίκου τῶν ἀρχαίων, ὁ Διοσκουρίδης (Γ, 1) λέγει: «Ἐχει δὲ σκωλήκια κατὰ μέσσην τὴν ἐντεριώνην διαιρηθεῖσα ἢ κεφαλὴ αὐτοῦ». Ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ἀναμριβλως εὐρίσκειται ἡ ἐρμηνεῖα τοῦ δημῶδους ὀνόματος: σκουλταρᾶς (σκωλητταρᾶς) τοῦ διψίκου.

Ὀφια.

Ὁ Heldreich (*La Faune de Grèce*, σελ. 59) ἀναφέρει πτηνὸν ἐν Ἀττικῇ ὄφιαν (ὡς τὸν *Phalacrocorax pygmaeus*). Ἡ λέξις ὄφια εἶναι βεβαίως ἡ ἔφια τοῦ Πουολόγου (στ. 127, 132), ἢ τοῦ Μυρεψῶ (παρὰ Δουκαγγίῳ σ. 454, 905) ἔφουα ἤτοι ἢ τοῦ Πόντου αἶθα, ἢ αἶθουα τῶν ἀρχαίων, περὶ ἧς ὠμίλησα ἐν τῷ Ἀρχεῖῳ (τόμ. Γ' σ. 80, Ἀθηνᾶς τ. ΚΗ).

Παπαυτί.

Ἡ ἐρμηνεῖα ἀρχαίων καὶ δημῶδων ὀνομάτων, φυτῶν ἰδίως καὶ λίθων, ἐκ μεταφορᾶς ἢ ἀλληγορίας, δὲν εἶναι πολλάκις εὐχερῆς (*). Ἐν τούτοις ἰδιό-

(1) *Γεωπον.* II. 6.. 27.

(2) *18. τὸ σημειωμά μου ἐν Ἀρχεῖῳ τόμ. Β. σελ. 156, (Ἀθηνᾶς τ. Κ Ζ).